

Список використаних джерел

1. Кількість банків в Україні (2008-2023). Ставки, індекси, тарифи. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/> (дата звернення: 26.09.2023).
2. Прокопенко Н., Мирончук В., Шепель І. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. Економіка та суспільство. 2022. № 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-33> (дата звернення: 26.09.2023).

***Теребух Марта Іванівна,**
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки України;
Гой Юлія Юрійівна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
Львівський національний університет ім. І. Франка*

СУТЬ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ТА ЇЇ КЛАСИФІКАЦІЯ

Вітчизняні підприємства, не залежно від того, яким видом діяльності вони займаються, часто потерпають від нестачі грошових коштів та оборотного капіталу. Відчуваючи це, кожне підприємство займається пошуком додаткових джерел грошових ресурсів, одним із яких і є поточна(поточні вимоги до клієнтів) та довгострокова(довгострокові вимоги до клієнтів) дебіторська заборгованість.

Дослідження особливостей дебіторської заборгованості відображено в працях таких вітчизняних вчених, як Ф.Ф. Бутинець, С.В. Дубровська, М.Д. Білик, Н.В. Бондарчук, Л.В. Черненко, І.А. Волянчук, В.О. Шевчук, З.В. Гуцайлюк, Т.М. Мараховська, В.В. Сопко, В.П. Савчук та інших [4].

Для визначення сутності та основних характеристик дебіторської заборгованості варто звернутися до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Згідно МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» дебіторська заборгованість визначається як похідні фінансові активи з фіксованими платежами, які підлягають визначенню та не мають котирування на активному ринку [1].

Відповідно до НП(С)БО 10 "Дебіторська заборгованість" під дебіторською заборгованістю розуміють актив, що забезпечить підприємство економічними вигодами у майбутньому. Також у цьому стандарті бухгалтерського обліку зазначена характеристика різних видів вимоги до клієнтів [2].

Керуючись Планом рахунків активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій і стандартом 10 «Дебіторська заборгованість»

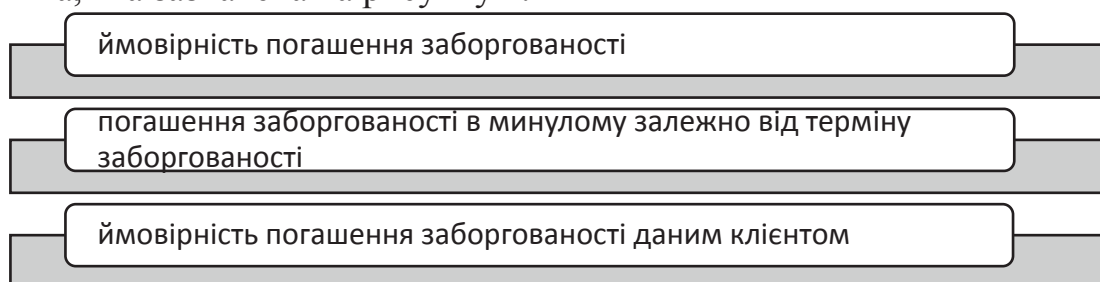
представляємо класифікацію дебіторської заборгованості за ознаками, представленими на рисунку 2.

Практика показує, що чим більший строк дебіторської заборгованості, тим нижче ймовірність її одержання. Якщо така ймовірність дорівнює нулю – її суму слід списати.

Відповідно чим менший цей термін – тим більший шанс отримати грошові кошти за поставлені товари чи надані послуги контрагентам.

Також тут варто згадати й про резерв сумнівних боргів, який забезпечує зменшення вартості величини дебіторської заборгованості та перенесення її на витрати.

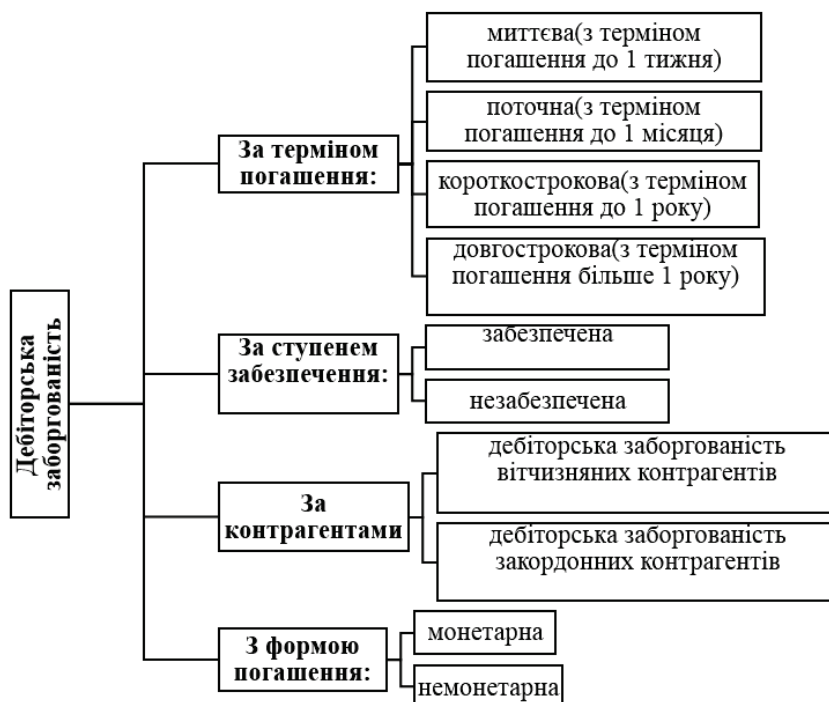
Для створення резерву необхідно мати певну інформацію про боржника, яка зазначена на рисунку 1.

Рис. 1. Класифікація дебіторської заборгованості.

Джерело: розроблено автором на основі [3].

Підприємство, які цікавиться цією інформацією, однозначно на крок попереду, щодо інших суб'єктів господарювання, які нехтують своїм фінансовим станом.

Рис. 2. Класифікація дебіторської заборгованості

Джерело: розроблено автором на основі [3].

Вищезазначена класифікація є однією з великої кількості авторських підходів до визначення видів дебіторської заборгованості, однак пояснює важливість такого економічного елементу, як дебіторська заборгованість.

Діяльність підприємств неодмінно пов'язана з виникненням дебіторської заборгованості. Її дослідження дозволить зберегти наявні активи й примножити їх. А розуміння необхідності класифікації полегшить роботу бухгалтерів та інших зацікавлених осіб.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 (МСБО 39). Фінансові інструменти: визнання та оцінка / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015#Text (дата звернення: 01.09.2023).
2. Наказ про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку: НП(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”. LIGA 360. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/REG4018?an=28> (дата звернення: 05.09.2023).
3. Бугай Н.О. Дебіторська заборгованість та її аналіз у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства: монографія. Київ: КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2018. С. 462-470.
4. Гнатенко Є.П. Щодо аналізу стану дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві. Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. 2013. № 6. С. 1-10.

*Топашенко А. А.,
здобувач рівня вищої освіти;
науковий керівник:
Артюх Оксана Валентинівна,
доктор економічних наук, професор;
Одеський національний економічний університет*

ЕЛЕКТРОННИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ

У сучасному цифровому світі з кожним роком більшої популярності набуває термін «електронний фінансовий контроль», який стає все більш важливим інструментом для підприємств та організацій. За допомогою інформаційних технологій і програмного забезпечення, фінансовий контроль може бути більш точним, ефективним і доступним. Однак разом з новими можливостями приходять і нові виклики, пов'язані з кібербезпекою, даними, та навчанням персоналу.

Електронний фінансовий контроль відіграє важливу роль у забезпеченні фінансової стійкості та відповідності підприємства фінансовим